

PATIËNTENPARTICIPATIECULTUUR
OP MICRONIVEAU
IN ALGEMENE EN PSYCHIATRISCHE
ZIEKENHUIZEN

Presentatie:
**belang van het thema
in het kader van:**

- ♦ Het P4P-programma
- ♦ Het derde meerjarige programma QS

Uit onderzoek blijkt dat de gezondheidszorg beter, effectiever en veiliger is als de patiënt actief betrokken is in de besluitvorming op verschillende niveaus. Voor het volgende meerjarenplan zal de UGent en het UZGent hier verder blijven op inzetten door middel van het verder uitwerken van twee trajecten:

Traject:

In het kader van de 'Samenwerking Ondersteuningsplan Meerjarenplan 2014-2017 – coördinatie kwaliteit en patiëntveiligheid' werd in 2014 een 'self-assessment tool' ontwikkeld om de patiëntenparticipatiecultuur in algemene ziekenhuizen in kaart te brengen (PaCT-HCW¹). Als vervolg hierop werd de 'self-assessment tool' ook aangepast voor de psychiatrische diensten (PaCT-PSY²). In het kader van kwaliteitsbeleid, -opvolging en -verbetering zal deze vragenlijst opnieuw aangeboden worden aan de psychiatrische en algemene ziekenhuizen³. Dit met twee doelen. Enerzijds kunnen ziekenhuizen (die deelnamen aan de eerste ronde) d.m.v. afname identificeren hoe zij geëvolueerd zijn m.b.t. patiëntenparticipatie en kunnen zij aandachtgebieden identificeren. Ziekenhuizen die in een vorige ronde niet deelnamen, kunnen als nog deelnemen. Anderzijds kan de vragenlijst verder ontwikkeld worden, o.a. door bepaalde thema's nog explicieter op te nemen in de vragenlijst o.a. partnerschap en regie bij de patiënt.

Concreet bestaat het ondersteuningsplan 2021-2022 voor psychiatrische ziekenhuizen en PAAZ-diensten van algemene ziekenhuizen uit volgende opdracht:

afname van de patiëntenparticipatiecultuur peiling op PAAZ-diensten in algemene ziekenhuizen en psychiatrische ziekenhuizen (PaCT-PSY 2.0).

¹Malfait, S., Eeckloo, K., Van Daele, J., & Van Hecke, A. (2016). The Patient Participation Culture Tool for healthcare workers (PaCT-HCW) on general hospital wards: A development and psychometric validation study. *International journal of nursing studies*, 61, 187-197.

²Malfait, S., Vandewalle, J., Eeckloo, K., Colman, R., & Van Hecke, A. (2017). The Development and Validation of the Patient Participation Culture Tool for Inpatient Psychiatric Wards (PaCT-PSY). *Archives of psychiatric nursing*, 31(5), 463-469.

³P4P momenteel enkel van toepassing in algemene ziekenhuizen (incl. universitaire). In kader van P4P wordt deelname vanaf de aanvang van dit initiatief beloond in 2019. Vanaf 2020 kan overwogen worden om deze deelname te behouden en kan een stimulans gegeven worden mee te stappen in het initiatief.

Doelstellingen	<p>De deelnemers uit algemene en psychiatrische ziekenhuizen kunnen, na het bijwonen van de 'learning community afternoon' en het lezen van hun individueel rapport, hun patiëntenparticipatiecultuur inschatten en kunnen identificeren waar verbetermogelijkheden liggen.</p>
Pedagogische middelen	<p>Na de meting wordt een 'learning community afternoon' georganiseerd waarop de onderzoekers de resultaten en bevindingen delen. Elk algemeen en psychiatrisch ziekenhuis ontvangt ook een individueel rapport met resultaten per deelnemende dienst, waarin deze resultaten o.a. ten opzichte van de resultaten uit het eigen ziekenhuis en de andere algemene en psychiatrische ziekenhuizen geplaatst worden.</p>
Strategie om impact van de opleiding op de werkvloer te meten	<p>De onderzoekers verbonden aan de trajecten zijn ten allen tijde voor de deelnemers bereikbaar om antwoord te bieden op de specifieke vragen van elk ziekenhuis. Hierdoor kan sterk op maat gewerkt worden van elke individuele organisatie om zodoende de slaagkansen van implementatie te verhogen. Verschillende aanpakken worden hiervoor gehanteerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Het beantwoorden van de vragen op basis van wetenschappelijk onderzoek; ◆ Het deelnemen aan brainstromsessies binnen de organisatie; ◆ Het onderling in contact brengen van organisaties die hetzelfde traject volgen om onderling leren te stimuleren. <p>Om de impact te meten zal het aantal ziekenhuizen die verbetertrajecten naar aanleiding van de resultaten van de patiëntenparticipatiecultuur peiling, geïnventariseerd worden. Verder wordt ook het aantal deelnemers tijdens de 'learning community afternoon' bijgehouden.</p>

Sprekers: Naam, functie, instituut	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Prof. dr. Kristof Eeckloo, hoofddocent UGent, strategisch directeur UZ Gent ◆ Prof. dr. Ann Van Hecke, hoofddocent UGent, Universitair Centrum voor verpleegkunde en vroedkunde, staf- en beleidsexpert Directie Verpleging UZ Gent ◆ dr. Simon Malfait, staf- en beleidsexpert Strategische beleidscel UZ Gent ◆ Evelyne Punnewaert, staf- en beleidsadviseur Strategische beleidscel UZ Gent
Specifieke doelgroep(en)	<p>Algemene ziekenhuizen met psychiatrische diensten (PAAZ) of psychiatrische ziekenhuizen die meer inzicht willen in het toepassen van verbeteracties met betrekking tot hun patiëntenparticipatiecultuur.</p> <p>Meer bepaald: directieleden, kwaliteitsmedewerkers, zorgmanagers, diensthoofden en hoofdverpleegkundigen.</p>
Type ziekenhuis	<p>PAAZ-diensten van algemene ziekenhuizen of psychiatrische ziekenhuizen.</p>
Data en timing	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 22 september 2021: start van de afnameperiode vragenlijst ◆ Januari-februari 2022: individueel analyserapport van de resultaten ◆ 28 april 2022 van 13u-16u: 'learning community afternoon': seminarie over de resultaten van de benchmark
Plaats	<p>De 'learning community afternoon' sessie zal online doorgaan of in de <i>gebouwen</i> van de FOD Volksgezondheid (Galileelaan 5/2, Brussel).</p>
Andere informatie	<p>De PowerPoint®-presentatie/webinar m.b.t. de 'learning community afternoon' sessie zal op de website van de FOD Volksgezondheid beschikbaar gesteld worden.</p>
Programma	<p>Dit zal een namiddagprogramma zijn. De exacte invulling van dit programma zal nog gecommuniceerd worden.</p>

